

Posudek diplomové práce

Autor: Bc. Klára Borůvková

Název: Psychosociální intervence u žen s perinatální ztrátou

Autorka si vybrala téma, kterému se věnuje dlouhodobě a které jí je blízké i díky její práci s těhotnými ženami a čerstvými maminkami. Citlivost tématu perinatální ztráty ovlivnila volbu metody výzkumu a vyžadovala od autorky vysoké osobní nasazení. Výzkum potvrdil předpoklad, že tématu není věnováno dost prostoru ani v odborné literatuře, ani v přímé intervenci u žen postižených perinatální ztrátou. Ověřila se i malá připravenost blízkých těchto žen, kteří nejsou o události schopní a ochotní se ženou mluvit.

V teoretické části se autorka zevrubně věnuje otázkám perinatální ztráty. Čerpá vyrovnanou měrou z českých i zahraničních zdrojů. Vymezuje pojem perinatální ztráty a její psychologické důsledky pro ženu podle toho, jaké jsou další kontexty ztráty (stáří plodu, podíl rozhodování ženy na interrupci atp.). Po tomto tematicky specifickém úvodu se věnuje adaptaci na ztrátu obecně a vztahuje tyto poznatky k situaci perinatální ztráty. Pro řešené téma jsou důležité i zmíněné obranné mechanismy a copingové strategie. Poměrně hodně prostoru je věnováno truchlení, kde autorka zmiňuje hlavní teorie vztahující se k tomuto procesu. Tento důraz je na místě, protože právě podpora procesu truchlení je prostor pro psychosociální intervenci, který je v praxi opomíjen a u žen často neprobíhá konstruktivně, protože pro něj chybí „vzor“ či „návod“ v rituálech či kulturně zakotvených hodnotách. Poslední část teoretického úvodu je věnována doporučovaným psychosociálním intervencím.

V empirické části realizovala autorka polostrukturované rozhovory se ženami se zkušeností perinatální ztráty. Zaměřila se na prožívání události, používané copingové strategie, proces truchlení a integraci zážitku. Dotazovala se dále na reflektovanou potřebu psychosociálních intervencí a zkušenosti žen s nimi. Rozhovory analyzovala pomocí interpretativní fenomenologické analýzy. V průběhu zpracování dat jsem měla možnost během konzultací sledovat velkou pečlivost, s jakou autorka ke zpracování rozhovorů přistoupila. Rozhovory byly doplněny odpověďmi na vizuálně analogových škálách.

Výsledková část je rozsáhlá, ale zároveň velmi čtivá. Jednotlivé aspekty prožívání a vyrovnávání se s perinatální ztrátou ilustruje autorka citáty z rozhovorů, které

jednotlivé kategorie ilustrují. Ze shrnutí analýzy rozhovorů vyplývají okruhy, které jsou inspirativní pro konkrétní návrh intervencí. Vystává zde především (ne)připravenost zdravotnického personálu komunikovat se ženou. Dále je to role partnera, který je vnímán jako nejvýznamnější opora ženy, ačkoliv se sám potýká se ztrátou dítěte. Z výsledků je také patrné, že je nutná větší informovanost blízkých (rodiny a přátel), jak se ženou o události mluvit a jak na ni reagovat. V každém případě z výsledků vyplývá celá řada praktických doporučení, která lze využít prakticky a je dobře, že autorka má již dohodu s jednou porodnicí, kde bude zkoušet pilotní verzi doporučení pro zdravotníky a rodinné příslušníky žen s perinatální ztrátou.

Autorka své výstupy ověřuje dále pomocí expertního názoru porodních asistentek, se kterými uspořádala fokusovou skupinu. Výsledky jsou zevrubně diskutovány a konfrontovány s dřívějšími poznatky z této oblasti. V závěru práce autorka podává stručný přehled výsledků své práce a formulované body mohou být použity pro případné další publikace využitelné jako vodítka pro intervenci.

Diplomovou práci Kláry Borůvkové považuji za zdařilou a **doporučuji ji k obhajobě s hodnocením výborně.**

9.8.2012

PhDr. Simona Hoskovcová, PhD.